

Z á k o n

ze dne2012

o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost a o změně zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ZMĚNA PRÁVNÍ FORMY OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ NA OBECNĚ PROSPĚŠNOU SPOLEČNOST

§ 1

(1) Tento zákon upravuje změnu právní formy občanského sdružení vzniklého podle jiného zákona¹⁾ (dále jen „sdružení“) na obecně prospěšnou společnost.

(2) Při změně právní formy se sdružení, jehož právní forma se mění, neruší ani nezaniká, pouze se mění jeho právní poměry.

§ 2

(1) Sdružení může rozhodnout o změně své právní formy na obecně prospěšnou společnost. Sdružení může změnit svou právní formu jen tehdy, jestliže s tím souhlasí všichni členové sdružení. Odmítne-li člen sdružení souhlas udělit nebo nesouhlasí se změnou právní formy bez vážného důvodu, může se sdružení do 3 měsíců od odmítnutí souhlasu nebo vyjádření nesouhlasu domáhat u soudu, aby byl souhlas člena sdružení nahrazen soudním rozhodnutím. Soud souhlas člena nahradí, pokud jsou pro změnu právní formy ospravedlnitelné důvody.

(2) O rozhodnutí o změně právní formy vyhotoví sdružení zápis ve formě notářského zápisu, který nahrazuje zakládací listinu obecně prospěšné společnosti a obsahuje náležitosti stanovené pro tuto listinu zákonem, který upravuje právní poměry obecně prospěšné společnosti²⁾. Součástí rozhodnutí o změně právní formy sdružení je určení osob, které mají postavení zakladatelů obecně prospěšné společnosti, určení osob, které jsou členy správní rady a určení osoby ředitele.

(3) Návrh na zápis změny právní formy do rejstříku obecně prospěšných společností podají osoby v postavení zakladatelů obecně prospěšné společnosti ve lhůtě 90 dnů ode dne rozhodnutí o změně právní formy. Není-li návrh podán ve stanovené lhůtě, nelze již na

1

¹⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

2

²⁾ § 4 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

základě takového rozhodnutí návrh na zápis do rejstříku obecně prospěšných společností podat.

(4) Dnem zápisu změny právní formy do rejstříku obecně prospěšných společností zaniká členství členů sdružení.

(5) Byl-li pravomocně povolen zápis změny právní formy do rejstříku obecně prospěšných společností, nelze již takový zápis zrušit.

§ 3

Obecně prospěšná společnost zveřejní změnu právní formy v Obchodním věstníku nejpozději do 30 dnů od jejího zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností.

§ 4

Změnu právní formy oznámí do 15 dnů po jejím zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností ředitel obecně prospěšné společnosti Ministerstvu vnitra, které vyznačí údaj o změně právní formy v evidenci vedené podle právního předpisu upravujícího sdružování občanů.

§ 5

Společné ustanovení

O změně právní formy sdružení na obecně prospěšnou společnost lze rozhodnout nejpozději do 31. prosince 2013.

ČÁST DRUHÁ

ZMĚNA ZÁKONA O OBECNĚ PROSPĚŠNÝCH SPOLEČNOSTECH

§ 6

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 208/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 231/2010, se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písm. c) se slova “hospodářský výsledek (zisk)” nahrazují slovy „výsledek hospodaření (zisk)“.
2. V § 21 odst. 1 písm. f) se slovo „mzdu“ nahrazuje slovem „odměnu“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

§ 7

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem prvního kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

Obecná část

Přeložený návrh si klade za cíl umožnit změnu právní formy sdružení vzniklého podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů, na obecně prospěšnou společnost.

Stanovení možnosti změny sdružení vzniklých podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů, na obecně prospěšné společnosti je nástrojem k řešení situace sdružení, která se stala poskytovateli služeb nikoliv svým členům, ale veřejnosti, a to zejména sociálních služeb, a svou činností tak se dostala do postavení, které odporuje pojetí sdružení dle zákona č. 83/1990 Sb. Vzhledem k dopadu činností těchto sdružení na široký okruh příjemců jejich služeb není možný postup, kdy by ministerstvo vnitra rozhodovalo o rozpuštění takových sdružení. Navrhuje se proto umožnit přeměnu těchto sdružení na obecně prospěšné společnosti.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava přináší možnost změny právní formy občanského družení na obecně prospěšnou společnost a nepředstavuje tak zásah do sdružovacího práva garantovaného Čl. 20 Listiny. Navrhovaná právní úprava není v rozporu s Ústavou a s ústavním pořádkem České republiky.

Předpokládané hospodářské a finanční dopady na veřejné rozpočty

Nepředpokládá se přímý ani nepřímý finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s akty práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a neodporuje relevantním aktům práva Evropské unie, tzn. je s nimi slučitelná.

Zvláštní část

K Části první:

K § 1:

Vymezuje se rozsah působnosti zákona a stanoví se, že změna právní formy neznamená zánik sdružení, ale představuje pouze změnu jeho vnitřních právních poměrů.

K § 2:

Stanovení možnosti změny sdružení na obecně prospěšné společnosti je nástrojem k řešení postavení poskytovatelů služeb, kteří ke své činnosti používají právní formu sdružení, které takové činnosti dle názoru ministerstva vnitra vykonávají v rozporu se zákonem.

Vzhledem k závažnosti postupu, kdy dochází k přeměně sdružení na jinou právní formu, která neumožňuje členský poměr, se navrhuje jako podmínka, aby s takovou změnou vyslovili souhlas všichni členové sdružení, neboť se jedná o výrazný zásah do jejich práva na sdružování. Souhlas všech členů je rovněž nástrojem k tomu, aby se vyloučila možnost zpochybnění rozhodnutí o změně právní formy sdružením podáním žaloby nesouhlasícího člena podle § 15 zákona č. 83/1990 Sb. na neplatnost rozhodnutí o této změně. Jako pojistka proti neodůvodněnému blokování přeměny občanského sdružení se navrhuje zakotvit možnost sdružení (orgánů či funkcionářů oprávněných jednat za sdružení) podat návrh k soudu, aby ten nahradil souhlas člena sdružení, jestliže člen sdružení nemá vážný důvod s přeměnou nesouhlasit. Bude se jednat o žalobu podle § 80 písm. b) občanského soudního řádu, které soud vyhoví, jen existují-li ospravedlnitelné důvody pro změnu právní formy.

K provedení změny právní formy se navrhuje její provedení formou rozhodnutí, které bude mít náležitosti zakládací listiny obecně prospěšné společnosti a které určí osoby, jimž bude náležet postavení zakladatelů obecně prospěšné společnosti, dále je povinou náležitostí rozhodnutí určení osob, které budou členy správní rady a určení ředitele, a toho z toho důvodu, aby byla právnická osoba po změně právní formy plně funkční. Uvedené rozhodnutí jako významný zásah do právní existence sdružení by mělo mít formu notářského zápisu.

Navrhuje se zakotvit povinnost sdružení podat návrh na zápis změny právní formy do rejstříku obecně prospěšných společností, a to ve lhůtě 90 dnů od vydání rozhodnutí. V případě, že lhůta není dodržena, nebude již možné na základě téhož rozhodnutí o změně právní formy nechat změnu právní formy zapsat. Cílem je, aby sdružení, které se již jednou rozhodne pro změnu právní formy, tyto kroky co nejdříve realizovalo.

Po vzoru ustanovení § 57 odst. 1 zákona o přeměnách obchodních společností a družstev se stanoví zákaz zrušení zápisu změny právní formy po jeho pravomocném povolení.

K § 3:

Zakládá se povinnost obecně prospěšné společnosti informovat o zápisu změny právní formy do 30 dnů od zápisu změny právní formy do rejstříku, a to z důvodu, aby věřitelé, kteří se domnívají, že procesem, při kterém došlo ke změně právní formy, byla zkrácena jejich práva, mohli učinit příslušné kroky v souladu s platným právním řádem.

Zajišťuje se tím také informovanost věřitelů, že subjekt, který má vůči nim závazky, změnil svůj název, případně sídlo.

K § 4:

Navrhuje se stanovit oznamovací povinnost ředitele obecně prospěšné společnosti.
Ministerstvo vnitra údaj o změně právní formy vyznačí v evidenci občanských sdružení.

K § 5:

Pro provedení změny sdružení na obecně prospěšnou společnost se navrhuje omezená lhůta do 31. 12. 2013, která je postačující k tomu, aby sdružení přizpůsobilo svou právní formu novým požadavkům, a která zohledňuje nabytí účinnosti nového občanského zákoníku.

K Části druhé:**K § 6:**

V bodech 1 a 2 se odstraňují nedostatky, které jsou v zákoně jako důsledek úprav textu zákona č. 231/2010 Sb. a neprovázanosti těchto změn do celého textu zákona.

K bodu 1

Slova „hospodářský výsledek (zisk)“ v § 2 odst. 1 písm. c) se nahrazují slovy „výsledek hospodaření (zisk)“, čímž je reagováno na skutečnost, že v roce 2003 došlo zákonem č. 437/2003 Sb. ke změně terminologie v zákoně o účetnictví v § 25 u pojmu „hospodářského výsledku“ na pojem „výsledek hospodaření“.

K bodu 2

Zákon č. 248/1995 Sb. ve znění zákona č. 231/2010 Sb. stanoví v § 9a odst. 4 širokou možnost výkonu funkce ředitele ve smluvním poměru bez bližší specifikace tohoto poměru a nechává na obecně prospěšné společnosti, pro jaký smluvní poměr se rozhodne. V § 21 odst. 1 písm. f) však zůstává uvedena jako náležitost výroční zprávy uvedení „mzdy“. Novelou se tento nesoulad odstraňuje použitím obecnějšího ustanovení „odměna“.

K Části třetí:**K § 7:**

Vzhledem k tomu, že navrhovaná změna sama o sobě nemá žádný vliv na vnitřní poměry sdružení, navrhuje se minimální legisvakantní doba.

V Praze dne 9. 2. 2012

Lenka Kohoutová v. r.

Jan Čechlovský v. r.

Dagmar Navrátilová v. r.

Rudolf Chlad v. r.

Jaroslava Wenigerová v. r.